

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΡΙΣΕΩΣ ΒΑΡΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΥΓΙΕΙΝΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ

Αθήνα, 18/11/91

**ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ
ΤΩΝ Β.Α.Ε**

Ο θεσμός των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων (ΒΑΕ) δημιουργήθηκε προφανώς για να αντισταθμίσει, τόσο την έλλειψη θεσμοθετημένης νομοθεσίας στο ευρύτερο αντικείμενο της υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους εργασίας των επιχειρήσεων, όσο και την αδυναμία της παλιάς τεχνολογίας να απομακρύνει τον επαγγελματικό κίνδυνο.

Απ' την εποχή που ξεκίνησε ο θεσμός των ΒΑΕ (με την πρώιμη συνταξιοδότηση, συνήθως, και το επίδομα Α.Ε προ του 65^{ου} έτους για τους άνδρες και του 60ού για τις γυναίκες) περισσότερες από 60 ομάδες επαγγελμάτων και 70 περίπου ειδικότητες εργαζομένων έχουν ενταχθεί στα ΒΑΕ.

Ο αριθμός των ασφαλισμένων, στα ΒΑΕ της τελευταίας 10ετίας έχει ξεπεράσει τους 670.000 ασφαλισμένους, δηλαδή το 38% του συνόλου των άμεσα ασφαλισμένων.

Ο θεσμός αυτός έγινε αρχικά αποδεκτός απ' τους εργαζόμενους σαν μηχανισμός παθητικής άμυνας απέναντι στις συνέπειες μια ενδεχόμενης μοιραίας βλάβης της υγείας σε κλάδους εργασίας με ιδιαίτερο επαγγελματικό κίνδυνο και επιπλέον έδινε -έμμεσα- την δυνατότητα στους εργαζόμενους να διεκδικούν ανθυγιεινά επιδόματα μέσα από Συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

Η θέσπιση αυτού του μέτρου ευνόησε κάποιες κατηγορίες εργαζομένων και μάλιστα όχι πάντοτε αυτές που βρίσκονταν κάτω από δυσμενέστερες συνθήκες εργασίας αλλά εκείνες που είχαν την

δύναμη να ασκήσουν την μεγαλύτερη πίεση στην Πολιτεία. Ο θεσμός αυτός που προχώρησε στον χαρακτηρισμό της εργασίας ως ανθυγιεινής εμπεριέχει το στοιχείο της προσβολής της προσωπικότητας του ανθρώπου ως πνευματικού όντος τον οποίο απογυμνώνει ηθικά και τον μεταβάλλει από σκοπό ζωής σε μέσο ενώ τα υλικά αγαθά από μέσο γίνονται σκοπός.

Ακόμη ο θεσμός λειτούργησε, ορισμένες φορές ανασταλτικά στην προσπάθεια για την βελτίωση των συνθηκών εργασίας. Έτσι καθυστέρησε ο εκσυγχρονισμός και η ορθολογική αντιμετώπιση των προβλημάτων υγείας και ασφάλειας, που άρχισε δυστυχώς με πολύ βραδύ ρυθμό τα τελευταία χρόνια. Ο καθορισμός των επαγγελματιών ή των θέσεων εργασίας, ως ανθυγιεινών, έγινε από επιτροπές μακριά από μια αντικειμενική, επιστημονική αντιμετώπιση του προβλήματος. Με την παραπάνω θεώρηση κατονομάζονταν η εργασία ανθυγιεινή και ο εργαζόμενος έρχονταν να προσφέρει, τις υπηρεσίες του έναντι κάποιας ιδιαίτερης αμοιβής, και αυτό, όχι για βραχυχρόνια αντιμετώπιση μιας ανάγκης αλλά για συνεχή απασχόληση.

Κάτω απ' αυτή τη θεώρηση του προβλήματος η ανθρωποκεντρική πλευρά με, στόχο τη δημιουργία θέσεων εργασίας προσαρμοσμένων στις ανθρώπινες βιολογικές δυνατότητες, υπολείπονταν ή ακόμη δεν λαμβάνονταν υπόψη σε αντίθεση με την επικρατούσα τότε βραχυπρόθεσμη οικονομική αντίληψη για την παραγωγικότητα που αποτελούσε τον μοναδικό στόχο. Ακόμη, δεν είχε γίνει κατανοητό ότι η καθιέρωση ενός ελέγχου της υγιεινής και ασφάλειας στο εργασιακό περιβάλλον από αρμόδιους επιστήμονες και η τακτική παρακολούθηση της υγείας των εργαζομένων αποτελούν βασικούς συντελεστές παραγωγικότητας στην επιχείρηση. Αντίθετα είχε υποστηριχθεί ότι η χορήγηση ενός επιδόματος (BAE) δίνει την δυνατότητα στους εργαζομένους ν' ανταπεξέρχονται στις δυσχερείς και ανθυγιεινές συνθήκες με την βελτίωση της διατροφής τους, πράγμα, που τουλάχιστον τα τελευταία 30 χρόνια δεν μπορεί να αποτελεί επιχείρημα, ενώ παραγνωρίζονταν το γεγονός ότι το επίδομα συνιστούσε ένα μέσο εξαγοράς της υγείας του εργαζομένου έναντι κάποιας αμοιβής και άμβλυσε το αίσθημα ευθύνης του εργοδότη για την προστασία της υγείας του υπαλλήλου του.

Με την αύξηση της ευαισθητοποίησης για την εφαρμογή των

απαραίτητων μέτρων Υγιεινής και Ασφάλειας, τα οποία γίνονται ολοένα πληρέστερα και αυστηρότερα, με τις οδηγίες της ΕΟΚ που υιοθετούνται, η συνύπαρξη του θεσμού ηχεί αντιφατικά διότι εγείρεται το ερώτημα κατά πόσο εφαρμόζεται η θεσπισμένη ήδη Νομοθεσία. (Συνημμένος Πίνακας υφιστάμενης Νομοθεσίας στην Ελλάδα για την Υγιεινή και Ασφάλεια, Παράρτημα 1).

Είναι προφανές απ' τα παραπάνω ότι η μοναδική επιλογή, για την ελαχιστοποίηση- εξάλειψη του επαγγελματικού κινδύνου και την προστασία της υγείας των εργαζομένων, είναι η βελτίωση των συνθηκών εργασίας.

Η σύγχρονη τεχνολογία σε συνεργασία με την Ιατρική της Εργασίας είναι σήμερα σε θέση να ελαχιστοποιήσει τον επαγγελματικό κίνδυνο και να καταστήσει πλέον ασφαλείς και ακίνδυνες τις συνθήκες στους χώρους εργασίας, πράγμα που αποτελεί τον επιδιωκόμενο στόχο.

Η Επιτροπή όπως αναφέρεται στο διοριστήριο έγγραφο, συγκροτήθηκε με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων για την γνωμοδότηση υπαγωγής όλων των εργασιών, ειδικοτήτων ή χώρων εργασίας στα βαρέα ή ανθυγιεινά επαγγέλματα του ΙΚΑ και της ΔΕΗ ή άλλων φορέων κοινωνικής ασφάλισης ανεξάρτητα αν έχει προηγηθεί ή όχι τέτοιος χαρακτηρισμός.

Ο χαρακτηρισμός, της όποιας κρίσης των αρμοδίων για το σκοπό αυτό επιτροπών, ήταν και θα είναι υποκειμενικός, άρα αντιεπιστημονικός με όλες τις συνέπειες, που αυτός συνεπάγεται. Αυτό θα οφείλεται στο γεγονός ότι δεν υπάρχει ακόμη η κατάλληλη υποδομή αντικειμενικού προσδιορισμού της όποιας επικινδυνότητας βασισμένης σε μετρήσεις βλαπτικών παραγόντων, συστηματικής καταγραφής και επιδημιολογικής αξιολόγησης τυχόν συγκεκριμένης νοσηρότητας και των δεικτών υγείας γενικότερα της εξεταζόμενης κάθε φοράς ομάδας εργαζομένων.

Έτσι μια πρόχειρη βραχυχρόνια εκτίμηση των κρατουςών συνθηκών δεν θα είχε διαχρονική αξία και θα ήταν επιστημονικά αναξιόπιστη. Εκτός αυτού μια επανεκτίμηση δεν θα έδινε λύση στο πρόβλημα της προστασίας της υγείας των εργαζομένων, αλλά θα κατέγραφε κάποια προβλήματα υγιεινής και ασφαλείας, που υφίστανται στις επιχειρήσεις, τα οποία είναι ήδη γνωστά ως επί το πλείστον.

Η Επιτροπή κρίσεως ΒΑΕ, που αποτελείται από γιατρούς και τεχνικούς εκπροσώπους φορέων, μπορεί να εκφράσει μια σύγχρονη επιστημονική άποψη αναφορικά με τη φιλοσοφία του θεσμού και να

οριοθετήσει την αποδοχή του στο βαθμό όμως, που μπορεί ο θεσμός να σχετίζεται με την προστασία της υγείας των εργαζομένων. Ακόμη η επιτροπή μπορεί να υποδείξει την μεθοδολογία που πρέπει ν' ακολουθηθεί στη λήψη μέτρων προστασίας της υγείας των απασχολουμένων στους χώρους εργασίας.

Σχετική Νομοθεσία σ' άλλες χώρες, αναφορικά με τον χρόνο συνταξιοδότησης των εργαζομένων.

Από μία δειγματοληπτική έρευνα που κάναμε κυρίως στον Ευρωπαϊκό χώρο (Γερμανία, Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία) και την Ιαπωνία, προκύπτει ότι δεν υφίσταται τέτοιος θεσμός εκτός ελαχίστων περιπτώσεων, οι οποίες αντιμετωπίζονται ως ειδικές και αναφέρονται στα βασικά τους σημεία, που μεταφράστηκαν από τις συνημμένες επιστολές. (Παράρτημα 2).

Στοιχεία που αφορούν πρώιμη συνταξιοδότηση σε όλες τις χώρες της ΕΟΚ, παρατίθενται σε μετάφραση (Παράρτημα 3) αλλά και το πρωτότυπο (Παράρτημα 4) έντυπο, κοινωνική προστασία των μελών της κοινότητας (1990) SOCIAL PROTECTION IN THE MEMBER STATES OF THE COMMUNITY.

Ακόμη παρατίθενται στοιχεία που προέρχονται από Συνομοσπονδίες εργαζομένων Χωρών της ΕΟΚ, που κατατέθηκαν στην Επιτροπή απ' τους φορείς των εργαζομένων φωτοτυπημένα και αποσπάσματα μεταφρασμένα ελληνικά (Παράρτημα 5).

Γ. Νομοθετικές ρυθμίσεις που ισχύουν στη Χώρα μας και ρυθμίσεις που προτείνονται για την Υγιεινή και Ασφάλεια.

Υπάρχει μεγάλος αριθμός Νόμων, Προεδρικών Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων, που αφορούν τις συνθήκες Υγιεινής και Ασφάλειας στους χώρους εργασίας (συνημμένος Πίνακας στο Παράρτημα 1).

Ο βασικός Νόμος που αφορά στα θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας της εργασίας είναι ο Ν. 1568/85 «Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων» ο οποίος συμπληρώνεται από Προεδρικά Διατάγματα που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του Νόμου και καλύπτουν ειδικές εργασίες ή δραστηριότητες.

Ο Νόμος αυτός έχει ανάγκη βελτιώσεων και συμπληρώσεων οι οποίες πρέπει να γίνουν από το Υπουργείο Εργασίας στα πλαίσια εναρμόνισης της Νομοθεσίας μας με την Οδηγία πλαίσιο 89/391/ΕΟΚ.

Άμεσα θα πρέπει να ληφθούν μέτρα ενεργοποίησης της σχετικής νομοθεσίας και συγκεκριμένα:

- Να δημιουργηθούν υπηρεσίες υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας που θα καλύπτουν τις ανάγκες των επιχειρήσεων και ιδιαίτερα των μικρομεσαίων, που εξ ορισμού δεν μπορούν να τις καλύψουν μόνες τους.

- Να εκπαιδευτούν το ταχύτερο δυνατόν γιατροί εργασίας, σύμφωνα με το Π. Δ. 213/86, ώστε να καλυφθεί ένα μεγάλο κενό που υπάρχει. Επίσης θα πρέπει να καλυφθεί το κενό εκπαίδευσης άλλων ειδικοτήτων συναφών με την Υγιεινή και Ασφάλεια της εργασίας.

- Να αναβαθμισθούν οι Τεχνικές Επιθεωρήσεις Εργασίας, για μια αποτελεσματικότερη οργάνωση και δράση. Να βελτιωθεί η στελέχωση και η υποδομή των Τ.Ε και να ενισχυθεί η εξουσία τους

Είναι γνωστό ότι υφίσταται μια διεθνής συμβουλευτική, οριοθέτηση, στην παρουσία, βλαπτικών παραγόντων (φυσικών-χημικών) στους χώρους εργασίας, (η οποία είναι αποδεκτή από τις περισσότερες χώρες με μικρές παρεκκλίσεις. Συγκεντρώσεις (τιμές) χαμηλότερες των οριζομένων, θεωρούνται ότι δεν προκαλούν βλάβες της υγείας σε συγκεκριμένο χρόνο απασχόλησης. Οι απασχολούμενοι στις εργασίες ειδικού επαγγελματικού κινδύνου που αναφέρονται στο Παράρτημα. 6 δεν πρέπει να εργάζονται υπερωριακά, πλέον του κανονικού εβδομαδιαίου χρόνου των 40 ωρών, τυχόν δε έκτακτη απασχόληση δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 4 ώρες μηνιαίως για να μη διαταράσσεται το ισοζύγιο πρόσληψης αποβολής του παράγοντα έκθεσης με την παράταση του χρόνου.

Παράλληλα με το Ν. 1568/85 "Υγιεινή και Ασφάλεια των εργαζομένων" και το Ν.1767/88 "Συμβούλια των εργαζομένων και άλλες εργατικές διατάξεις" παρέχεται, η δυνατότητα σύστασης στους χώρους εργασίας Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας της εργασίας (ΕΥΑΕ) ως και Συμβουλίων εργασίας, θεσμών απαραίτητων για την αποτελεσματική προώθηση των

θεμάτων που σχετίζονται με την πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου. Κρίνεται απαραίτητο να ληφθούν από τους ενδιαφερόμενους Φορείς (Πολιτεία, Εργοδότες, Εργαζόμενοι) όλα τα αναγκαία μέτρα, ώστε με την ευαισθητοποίηση όλων, οι θεσμοί αυτοί να ενεργοποιηθούν και να ξεκινήσει μια συντονισμένη προσπάθεια βελτίωσης των συνθηκών των χώρων εργασίας. Η προσπάθεια αυτή θα συμβάλει και στην εναρμόνιση με τις κοινοτικές οδηγίες.

Πρέπει να γίνει από όλους κατανοητό, ότι η επιδίωξη αυτή θα έχει ως επί πλείον θετικό επακόλουθο, την αύξηση της παραγωγικότητας και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

Κανονισμοί Υγιεινής και Ασφάλειας πέραν των ήδη θεσμοθετημένων και αυτών που προωθούνται απ' την Κοινότητα, μπορούν να προτείνονται από το Τεχνικό Επιμελητήριο και άλλους αρμόδιους, φορείς Πανεπιστημιακές Σχολές, Πολυτεχνεία κλπ), οι οποίοι θα ελέγχονται και θα εγκρίνονται από τα αρμόδια σύμφωνα με το Νόμο όργανα.

Ο περιοδικός έλεγχος της Υγείας των εργαζομένων απ' τους γιατρούς της Εργασίας και οι ειδικές εξετάσεις συστημάτων του οργανισμού ή και βιολογικών υγρών σε ορισμένες κατηγορίες εργασιών θα αποτελέσουν πρώιμα κριτήρια για μία ενδεχομένη προκλινική διάγνωση επαπειλούμενου νοσήματος και για τη λήψη καταλλήλων μέτρων γενικών ή και ατομικών, που θα αποτρέψουν τη δημιουργία επαγγελματικών νοσημάτων. Η φύση και η συχνότητα αυτών των ειδικών εξετάσεων πρέπει να καθορίζεται από κώδικες που θα αφορούν κάθε είδος επαγγέλματος ή έκθεσης σε κάποιο παράγοντα (φυσικό-χημικό)" και ανανεώνονται, κατά καιρούς, στα πλαίσια ανέλιξης της Ιατρικής επιστήμης και των μεθόδων της τεχνολογίας. Οι κώδικες αυτοί, που θα αφορούν τις ειδικές ιατρικές, προληπτικές εξετάσεις στα πλαίσια άσκησης της Ιατρικής, της Εργασίας, θα έχουν ως σκοπό τη διαφύλαξη της υγείας των εργαζομένων από ειδικούς επαγγελματικούς κινδύνους και πρέπει να συνταχθούν από γιατρούς, της εργασίας, της επιλογής, των εργαζομένων (της ΓΣΕΕ και του ΣΕΒ), όπως συμβαίνει σε άλλες χώρες της Κοινότητας (πχ στη Γερμανία). Στη Βόνη έχει, εκδοθεί και ανανεώνεται/συμπληρώνεται, εγχειρίδιο, που περιλαμβάνει περίπου 45 είδη συνθηκών (Πίνακας στο Παράρτημα 6) ειδικού επαγγελματικού κινδύνου με τίτλο "επαγγελματικοί ομοσπονδιακοί

κώδικες(κανονισμοί) για προληπτικές εργασιοιατρικές εξετάσεις"
BERUFGGENOSSENSCHAFTLICHE GRUNDSATZE FUR
ARBEITSMEDIZINISCHE VORSORGEUNTERSUCHUNGEN.

Το έργο έχει εκδοθεί από τη Γενική Συνομοσπονδία των εργαζομένων και θα μπορούσε να μεταφρασθεί ή να χρησιμοποιηθεί ως βοήθημα για τη σύνταξη ελληνικών κωδικών το ταχύτερο δυνατόν, οι οποίοι, πρέπει να έχουν τη σύμφωνη γνώμη της Ελλην. Εταιρείας Ιατρικής της Εργασίας και την έγκριση του Υπουργείου Υγείας και Εργασίας.

Το κόστος της διεξαγωγής αυτών των εξετάσεων, που πρέπει να είναι υποχρεωτικές, βαρύνει τους εργοδότες (νόμος 1568/85). Ωστόσο, εργοδότες, Φορείς των εργαζομένων και Πολιτεία οφείλουν να ενημερώσουν τους εργαζόμενους για την αναγκαιότητα τους και να διαμορφώνουν κλίμα εμπιστοσύνης ως προς το θεσμό του γιατρού εργασίας και τη διασφάλιση του Ιατρικού απορρήτου.

Οι εξετάσεις που θα γίνονται κατά την πρόσληψη των εργαζόμενων, και οι περιοδικές εξετάσεις θα προσδιορίζονται από τους κώδικες και θα συνδέονται με την αναγκαία οργανωμένη προσπάθεια για την ένταξη και επανένταξη στην εργασία ατόμων με ειδικά προβλήματα, υγείας καθώς και άλλα μειονεκτούντα άτομα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Απ τα προαναφερθέντα προκύπτει ότι ο θεσμός των ΒΑΕ δεν συνιστά μέτρο προστασίας/διατήρησης της υγείας των εργαζομένων, ενώ αντίθετα λειτουργεί μερικές φορές ανασταλτικά, στον εκσυγχρονισμό των συνθηκών εργασίας.

Ο θεσμός των ΒΑΕ όπως χαρακτηρίστηκε με την πρώιμη συνταξιοδότηση καθώς και το επίδομα ανθυγιεινής εργασίας, καθιερώθηκε ενδεχομένως σαν μια προσωρινή εναλλακτική λύση στο πρόβλημα της βαριάς και ανθυγιεινής εργασίας. Όπως ήδη έχει λεχθεί δεν μπορεί αποτελεί τη λύση στο πρόβλημα της προστασίας της υγείας των εργαζομένων, αφού αυτή επιτυγχάνεται μόνο με τη λήψη σειράς μέτρων υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους εργασίας.

Ο θεσμός των ΒΑΕ που εφαρμόστηκε στη χώρα μας, δεν συναντάται, στις χώρες της Ευρώπης τις ΗΠΑ και την Ιαπωνία. Στις

χώρες αυτές, γίνεται αποδεκτή μία. πρώιμη συνταξιοδότηση σε εργασίες, στις οποίες δεν υπάρχει δυνατότητα τροποποίησης των ειδικών συνθηκών που επικρατούν (εργασίες στον εναέριο υπόγειο και υποθαλάσσιο χώρο) καθώς και εκεί όπου διαπιστώνεται τεχνολογική αδυναμία διασφάλισης των κατάλληλων συνθηκών Υγιεινής και Ασφάλειας, όπως αυτές διαγράφονται απ' τη διεθνή εμπειρία για τον αντίστοιχο χώρο.

Η παραπάνω λογική μας βρίσκει σύμφωνους.

Ειδικότερα για τη χώρα μας θεωρείται σκόπιμο η πρώιμη συνταξιοδότηση να γίνεται αποδεκτή για χώρους εργασίας όπου επιστημονικά τεκμηριώνεται αντικειμενική αδυναμία εφαρμογής των κατάλληλων και σύγχρονων τεχνολογιών για μια περιορισμένη χρονική . μεταβατική περίοδο κατά την οποία οι επιχειρήσεις οφείλουν να προσαρμοστούν .

Μια επανεκτίμηση υπαγωγής επαγγελματιών και χώρων εργασίας στον θεσμό των ΒΑΕ, δεν θα μπορούσε να είναι αντικειμενική αφού με μια απλή καταγραφή των ορατών στοιχειωδών προβλημάτων, απ' την πλευρά των συνθηκών υγιεινής και, ασφάλειας βραχυπρόθεσμης αξιοπιστίας, δεν θα ήταν δυνατόν να τεκμηριωθεί γνωμοδότηση βαριάς και ανθυγιεινής εργασίας. Πέραν όμως αυτού η θέσπιση του μέτρου (ΒΑΕ) όπως ήδη προελέχθη δεν αποτελεί τη λύση στο πρόβλημα της διασφάλισης της ζωής και υγείας των εργαζομένων.

Γίνεται λοιπόν κατανοητό ότι η ύπαρξη Νομοθεσίας που θα καλύπτει όλο το φάσμα, των προβλημάτων Υγιεινής και Ασφάλειας στην ανθρώπινη δραστηριότητα, και ο έλεγχος, της εφαρμογής και τήρησης της από τα όργανα που εμπλέκονται στο σύστημα (Γιατροί Εργασίας, Τεχνικοί Ασφαλείας Επιτροπές Υγιεινής και Ασφάλειας στους χώρους εργασίας, Τεχνικοί και Υγειονομικοί Επιθεωρητές), είναι η μοναδική οδός που θα οδηγήσει στον επιδιωκόμενο στόχο.

Η θέσπιση κινήτρων για τους εργοδότες απ' την Πολιτεία, θα επιταχύνει τη βελτίωση των συνθηκών της Υγιεινής και Ασφάλειας.

Η δυνατότητα μετάταξης ενός εργαζόμενου σε άλλη θέση εργασίας, εφόσον αυτό αποτελεί ανάγκη για την προστασία της υγείας του, πρέπει να εισαχθεί στους χώρους εργασίας με αυστηρώς επιστημονικά κριτήρια.

Η προτεινομένη αντιμετώπιση δεν αποτελεί καινοτομία αλλά

είναι ήδη δρομολογημένη κα εφαρμόζεται εν μέρει στη Χώρα μας, ενώ έχει βρει πλήρη εφαρμογή στις βιομηχανικά προηγμένες χώρες της Ευρώπης.

Απαραίτητο είναι να επιταχυνθεί ο ρυθμός της εναρμόνισής, μας όπως αναφέρθηκε ήδη στις σύγχρονες μεθόδους προστασίας της ζωής και υγείας των εργαζομένων, που αποτελούν τον οικονομικό κορμό του έθνους μας. Κάθε άλλη επιλογή δεν μπορεί να είναι λύση του προβλήματος, αφού δεν θα συνιστά μέσο προστασίας της υγείας των εργαζομένων.

Η παραπέρα διαδικασία σε σχέση με το μέλλον του θεσμού των Β.Α.Ε. στη Χώρα μας είναι πρόβλημα κοινωνικοοικονομικής πολιτικής, αφού συναρτάται με πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές παραμέτρους, οι οποίες είναι έξω απ' την επιστημονική μας αρμοδιότητα και εκτός αντικειμένου της Επιτροπής μας.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥ

ΤΑ ΜΕΛΗ

ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ

ΖΗΜΑΛΗΣ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

ΒΥΘΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

ΚΥΠΡΑΙΟΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

ΣΦΑΤΖΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ

ΠΑΛΟΥΜΠΗ ΜΑΡΙΑ

ΛΑΙΜΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ